

ПЕРСЕЙ

УБИЕЦЪТ НА МЕДУЗА-ГОРГОНА

Персей пжтуваше на изтокъ покрай Червеното море, докато стигна брѣга на Палестина, гдето живѣятъ тъмнокожитѣ Етиопи.

Той се рѣше надъ хълмове и долини, които бѣха нѣкога цвѣтущи, но сега низкитѣ бѣха залѣни отъ вълнитѣ, а високитѣ опалени отъ пламѣкъ, а хълмоветѣ се тресѣха като врящъ котелъ отъ гнѣва на царъ Посейдона, земетресѣха.

Персей се побоя да навлѣзе вътре въ страната, а се рѣше надъ морето покрай брѣга. Така бѣ цѣлъ денъ и презъ деня небето бѣ мрачно като пушекъ, и цѣла нощъ, а презъ нощта небето бѣше като пламѣкъ.

На присѣмване той погледна къмъ скалитѣ на брѣга и видѣ въ подножието на черна скала една бѣла фигура.

— Това, навѣрно е, каза си той, статуята на нѣкой морски богъ; ще се приближа да видя на какви богове се кланятъ тия варвари.

Той се приближи и видѣ, че онова, що бѣ помислилъ за статуя, е девойка отъ плѣтъ и кръвъ; видѣ коситѣ ѝ, развѣвани отъ вѣтра, а когато приближи още, можеше да забележи, какъ тя се свиваше и треперѣше, когато вълнитѣ я прѣскаха съ солени капки.

Нейнитѣ рѣце бѣха вдигнати надъ главата и приковани о скалата съ медни вериги; главата ѝ бѣше наведена на гърдитѣ ѝ или за сънъ, или отъ умора, или отъ страдание. Но сегисъ-тогисъ тя я повдигаше, поглеждаше наоколо и звѣще майка си. Тя не можеше да види Персея, защото шапката отъ тъмнина го скриваше.

Изпълненъ съ милостъ и негодувание, Персей се приближи още и разгледа девойката. Нейното лице бѣ съ потъмна кожа отъ неговото, и коситѣ ѝ бѣха синьо-черни като хиантитъ; но Персей си помисли: „Никога не съмъ виждалъ такава хубава девойка, дори и по всички наши острови. Сигурно тя е царска дъщеря. Нима варваритѣ така се отнасятъ съ царскитѣ дъщери? Тя е толкова хубава, че не би могла да извърши нищо лошо. Азъ ще ѝ заговоря.

И като свали шапката отъ главата си, той се появи внезапно предъ нея. Тя исписка отъ страхъ и се опита да скрие лице въ коситѣ си, понеже не можеше да го закрие съ рѣце, но Персей извика:

— Не се страхувай отъ мене, хубавице. Азъ искамъ да те освободя.

Той посегна да строши оквитѣ, но тѣ бѣха много яки, а и девойката извика:

— Не се допирай до мене! Азъ съмъ прокълната, оставена тукъ за жертва на морскитѣ богове. Тѣ ще те убиятъ, ако дрѣзнешъ да ме освободишъ.

— Нека се опитатъ, — каза Персей, като измъкна изъ ножницата мечъ Херпей, той удари въ веригитѣ и ги разсѣче като чели бѣха отъ ленъ.

— Сега, — каза той, — ти си моя, а не на морскитѣ богове, каквито и да сѣ тѣ.

Той я прегърна и извика:

— Гдето сѣ тия жестоки и несправедливи морски богове, които осѣждатъ на смъртъ хубавитѣ девойки? Азъ нося мечъ на Безсмъртнитѣ! Нека излѣзатъ да си премѣрятъ силитѣ съ мене! Но кажи ми, девойко, коя си ти и каква мрачна случка те е довела тукъ?

XVI. Историята на Андромеда

Андромеда разказа съ плачъ: — Азъ съмъ дъщеря на Кефея, царъ на Йопъ и майка ми се нарича Касиопея съ хубавитѣ коси и тѣ-ме наричатъ Андромеда. Азъ съмъ тукъ

клетница, за да послужи за храна на морскитѣ чудовища, за да изкупи съ това майчинѣ грѣхъ. Понеже тя се похвалила веднажъ, че азъ съмъ похубава отъ Атергатисъ, царицата на рибитѣ. Атергатисъ се разгнѣви и прати морски вълни, а нейниятъ братъ Царѣтъ на огъня прати земетресение, та опустошиха цѣлата страна, а следъ вълнитѣ едно чудовище излизаше отъ тинята и изяде всечко живо. И сега то ще изяде мене, невинната, мене, която не съмъ сторила зло на никое живо същество, нито съмъ намѣрила нѣкоя риба изхвърлена на сухо, безъ да я пусна пакъ въ водата и да ѝ върна така живота. Защото въ нашата страна ние риба не ядемъ отъ страхъ предъ Атергатисъ, царицата на рибитѣ. А свещеницитѣ казваха, че само моята кръвъ може да изкупи единъ грѣхъ, който азъ не съмъ извършила.

Но Персей се засмѣ и рече: — Морско чудовище ли? Билъ съмъ се съ по-страшно

същество отъ него. Азъ ще се помоля на Безсмъртнитѣ за тебе. Колко чудовища има въ морето?

Тогава Андромеда го погледна и нова надежда изпълни гърдитѣ ѝ — толкова гордъ и хубавъ бѣше той, който бѣше я прегърналъ съ една рѣка, а въ друга държеше блѣскавия мечъ. Но тя само въздѣхна, заплака по-силно и викна:

— Защо искашъ да умрешъ толкова младъ? Нима нѣма достатъчно смъртъ и скръбъ въ свѣта? Благородно е за мене да умра, защото съ това ще спася цѣлъ народъ, но ти, защо искашъ и ти да умрѣшъ? Върви си по своя пжтъ и азъ ще вървя по моя!

Но Персей извика:

— Не, защото господаритѣ на Олимпъ, на които азъ служа, сѣ приятели на хероитѣ и ги подпомагатъ въ благороднитѣ имъ дѣла. Воденъ отъ тѣхъ, азъ убихъ Горгона, красивиятъ ужасъ; и не безъ тѣхна воля съмъ дошелъ тукъ, за да убия чудовището съ главата на сжщата тая Горгона. Затвори очи, когато ще действувамъ, да не би да те

ЗАЕКЪ — КРАДЕЦЪ НА ПАРИ

Случка

Колкото и невѣроятнo да се вижда това, че зайкъ може да открадне пари, но то е самата истина.

Паритѣ бѣха на чичо Игнатъ. Той, човѣка, се връща отъ сѣседното село, кждето ставаше пазаръ и кждето, току-що бѣ продавъ воловетѣ си. Десетъ хиляди лева въ банкноти чичо Игнатъ получи, върза ги въ забрадката на стрина Игнатица и сега здраво ги стискаше въ джеба и си мислѣше:

— Добре сторихъ, че продадохъ воловетѣ. Старички бѣха, а доста пари взехъ. Е, ще поплачатъ малко децата и ще имъ мине. И на мене е мжничко, но какво да се прави! Трѣбватъ пари. Ще платя на бирника, ще внеса малко и въ банката, а съ останалитѣ — ще купя две младички, две хубави кравички. Хемъ млѣко ще даватъ, хемъ по нѣкое теле ще оставятъ, а и работата си е работа.

Грѣше топличко мартенско

ПРОЛѢТЪ

По небето синя свила метна пролѣтътъ, надъ полето лекокрила трепна пѣсенъта.

Свирчицата на овчаря съ сладкоструйни звѣнъ, вакло стадо вечъ подкарва изъ полето вѣнъ.

Припкатъ, скачатъ вѣнъ на воля малкитѣ деца, гали веселата пролѣтъ тѣхнитѣ лица.

А пѣнливото поточе плиска и шуми, изъ брѣга си да изкочи сякашъ се стреми.

Кичатъ билки и тревички сочнитѣ бразди, глѣчъ отъ веселитѣ птички въ въздуха трепти.

Христина Стоянова

погледне Горгона и да се превърнешъ въ камѣкъ.

Но девойката не отговори нищо, понеже не вѣрваше на думитѣ му. И като погледна внезапно настрана, тя посочи къмъ морето и извика:

— Ето го иде съ изгрѣва на слънцето, както ми казваха. Сега вече трѣбва да умра. Какъ мога да устоя? О, иди си! Не е ли ужасно, че ще бѣда разжсана, та трѣбва и ти да видишъ това?

И тя се опита да го отблъсне.

Но Персей каза:

— Азъ отивамъ, но обещаю ти, че ако убия това животно, ти ще ми станешъ жена и ще дойдешъ съ мене въ царството на плодовития Аргосъ, защото азъ съмъ тамъ престолонаследникъ. Обещаю ти и запечатая съгласието си съ цѣлувка.

Андромеда вдигна глава и го цѣлуна, а Персей се засмѣ отъ радостъ и литна, докато девойката остана разтреперана на скалата, за да чака изхода на борбата.

XVII. Откриване на ужасната глава

И ето зададе се морското чудовище, което плуваше като огромнъ черенъ корабъ; то лениво разсичаше вълнитѣ, като се спираше понѣкога на извивкитѣ на брѣга, за да чуе смѣховецѣ на момитѣ по блѣянкитѣ, мученето на кравитѣ по пѣсчяливитѣ хълмове и виковетѣ на момчетата, които се кпѣха въ рѣката. По неговитѣ огромни страни висѣха блѣскави раковини и водорасли, а водата жабуркаше навѣнъ-навѣтре въ неговитѣ огромни челюсти, когато то се извива-

ше и блещѣше подъ лжчитѣ на утринното слънце.

Най-после то съзрѣ Андромеда и се спусна бързо напредъ да грабне плячката си; вълнитѣ се разпѣниха около него, а рибитѣ бързо се разбѣгаха.

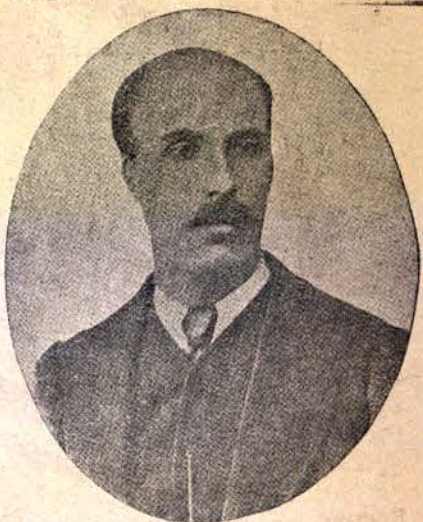
Но високо отъ въздуха като падаща звезда се спусна Персей; до гребенитѣ на вълнитѣ стигна той и Андромеда, скри лицето си да не вижда. Следъ това настана тишина.

Най-после тя погледна разтреперана и видѣ Персея да слиза при нея; а на мѣстото, гдето бѣ чудовището, сега имаше една дълга скала, о която се разбиваха вълнитѣ.

Кой бѣше сега по-гордъ отъ Персея, когато скочи на скалата и прегърна своята хубава Андромеда и литна нагоре къмъ върха на скалитѣ, като соколъ, грабналъ гълъбъ?

(Следва)

ПОКОЙНИ ПИСАТЕЛИ

Добри П. Войниковъ

Роденъ е презъ 1833 година въ гр. Шуменъ, а е починалъ на 27 мартъ 1878 година въ Търново.

Добри Войниковъ е първитѣ нашъ писателъ, който е почналъ на пише драми и комедии. Написалъ е драмитѣ: „Райна Княгиня“, „Покръстването на Преславския дворъ“, „Крумъ страшний“, „Кри-ворабраната цивилизация“ и др., които днесъ вече нѣматъ литературно значение, но които на времето сж изиграли голѣма роля за събуждането на народния духъ.

Той е основалъ и първиятъ български театръ. Въ ромѣнския градъ Браила той образувалъ театрална труппа, която изнасяла представления предъ българитѣ емигранти. Славата на неговата труппа стигнала и до Букурещъ, кждето сжщо е играла.

Добри Войниковъ е билъ сжщо и учителъ, както въ родния си градъ Шуменъ, така и въ други градове. Починалъ е въ първитѣ дни следъ освобождението. Тази година се навършиха 60 години отъ смъртъта му.

ДОБРИ ВОЙНИКОВЪ

На родна свѣстъ — будителъ и първи театралъ, книжовникъ и учителъ — въ едно ги бѣ събралъ.

И дѣлото ти скромно, артисто вдѣхновенъ, изразна то огромно, разраства денъ отъ денъ.

По селищата родни ний виждаме навредъ — театритѣ народни какъ чудно днесъ цвѣтятъ!

Създателъ и предтеча на родни хорове — прославенъ съ тѣхъ-си вече въ села и градове.

Ти — Войниковъ, не мина безъ дия на свѣта и въ нашата родина остави ни следа.

Следа ни ти остави огрѣна съ свѣтлина — народътъ ще те слави за вѣчни времена!

Трайко Симеоновъ

свърже, затуй извади отъ джеба си забрадката съ паритѣ и съ свободниятъ край свърза заднитѣ крака на заека. Следъ това го взе подъ мишница, като гайда и трѣгна.

— Ще побързамъ да стигна по-раничко въ дома, за да има време за вечеря моята бабичка да приготви кашата.

Така чичо Игнатъ вървѣ доста. Заекътъ мърдаше подъ мишницата му, ала той здраво го притискаше.

По едно време на чичо Игнатъ се допуши. Той, криво-лѣво, извади съ едната си рѣка лулата и я напълни съ тютюнъ, но бѣше невъзможно да запали праханъ, затуй освободи и другата си рѣка, като постави заека между колѣнетѣ си, но въ сжщиятъ мигъ бързоногиятъ полски обитателъ се изхлузи и съ вързани задни крака заскача изъ полето. Чичо Игнатъ се втурна подиръ него. Скоро заекътъ се изгуби въ далечината отъ погледа му. Чичо Игнатъ тича по полето до като се смрачи и падна отъ умора на земята.

Другъ на чичо Игнатово мѣ-

сто нѣмаше да стане, но чичо Игнатъ бѣше коравъ човѣкъ. Той скоро се съвзе, изправи се на крака, въздѣхна и трѣгна по посока къмъ селото, отъ дето въ сумрака едва блѣскаха малки свѣтлинки.

Когато вечеръта пристигна въ кжщи, децата бѣха вече заспали. Стрина Игнатица го чакаше. Той нищошко не каза, само захвърли овчия си калпакъ и се просна на одѣра, свършено умърлушенъ.

Заразпитва го стрина Игнатица, затювка се покрай него:

— Боленъ ли си бе, Игнате? Какво ти е бе, човѣкъ?

Но дѣрво приказва ли, та и чичо Игнатъ? Той само пухтѣше и мълчеше. И така цѣла нощъ.

На сутринъта чичо Игнатъ продума:

— Продалохъ, знаешъ, воловетѣ, взехъ паритѣ, но на връщане ми ги открадна, знаешъ, единъ заекъ.

Чичо Игнатъ, като дѣвчеше нѣкаква клечица и гледаше въ земята, разказа ѝ какъ заекътъ му задигна паритѣ.

Георги Русиновъ